

Министерство на земеделието

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 34/2022)

София, 24 август 2022 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 18.08.2022 г.	3
1.1	Жътва на есенници	3
1.2	Площи и производство на царевица за зърно, маслодаен слънчоглед и тютюн	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди.....	4
1.4	Площи и производство от трайни насаждения	5
1.5	Площи и производство от етерично-маслени култури	6
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	6
2.1	Зърнени и маслодайни култури	6
2.2	Плодове и зеленчуци	7
3.	Цени	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци	8

Забележки: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“, Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК), общински служби по земеделие и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 18.08.2022 г.

1.1 Жътва на есенници

При близо 100% ожънати площи, оперативните данни към 18.08.2022 г. сочат намаление на продукцията от пшеница, ечемик и маслодайна рапица в границите от 11,4% до 21,4% спрямо година по-рано, основно вследствие на по-ниските средни добиви от декар. На този етап производството на ръж и тритикале е съответно със 7,3% и 33,8% под миналогодишното.

Жътва на есенници към 18.08.2022 г.

	18.08.2022					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране за зърно (ха)	Реколтирани площи (ха)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране за зърно	Реколтирани площи	Продукция	Среден добив
пшеница	1 208 371	1 206 237	99,8%	6 335 754	525	0,3%	0,4%	-11,4%	-11,8%
ечемик	124 135	124 037	99,9%	617 464	498	-4,9%	-5,0%	-11,6%	-6,9%
масл. рапица	131 276	130 929	99,7%	295 752	226	-1,6%	-1,8%	-21,4%	-19,9%
ръж	8 598	8 272	96,2%	18 692	226	-0,1%	-0,2%	-7,3%	-7,0%
тритикале	14 409	14 066	97,6%	45 025	320	-19,3%	-20,9%	-33,8%	-16,4%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

Забележка: Площите за реколтиране за зърно се изчисляват като от засетите площи се извадят пропадналите площи и площите, прибрани като цяло растение за фураж.

1.2 Площи и производство на царевица за зърно, маслодаен слънчоглед и тютюн

Кампанията по прибиране на реколтата от слънчоглед и царевица за зърно е в начален стадий, като засега се движи с по-бързи темпове спрямо миналата година. Към 18 август 2022 г. са реколтирани 16 055 ха със слънчоглед и 436 ха с царевица, от които са добити съответно 30 830 тона и 1 581 тона.

Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 18.08.2022 г.

	18.08.2022					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	% реколтирани площи	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	913 668	16 055	1,8%	30 830	192	9,2%	162,6%	170,9%	3,2%
царевица за зърно	527 931	436	0,1%	1 581	363	-8,1%	25,6%	-16,4%	-33,4%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

Забележка: Площите за реколтиране за зърно се изчисляват като от засетите площи се извадят пропадналите площи и площите, прибрани като цяло растение за фураж.

Според последните оперативни данни, производството на тютюн от трите наблюдавани типа е от 27,6% до 35,2% по-малко на годишна база. При типовете „Ориенталски“ и „Вирджиния“ това се дължи основно на намаление на площите, а при „Бърлей“ - на по-нисък среден добив.

Площи и производство на тютюн към 18.08.2022 г.

	18.08.2022				Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране	Реколтирани площи	Продукция	Среден добив
Тютюн-Ориенталски	1 861	1 810	2 128	118	-20,6%	-20,4%	-27,6%	-8,7%
Тютюн-Вирджиния	598	393	303	77	-39,7%	-45,2%	-27,9%	31,5%
Тютюн-Бърлей	177	173	252	146	-13,2%	3,0%	-35,2%	-36,9%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

1.3 Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди

Към 18 август 2022 г. производството на зеле бележи ръст от 71,4% спрямо година по-рано, което е до голяма степен в резултат на изпреварващия темп на реколтиране на площите през настоящата кампания. При комбинация от повече реколтирани площи и по-високи средни добиви, продукцията от полски домати и пипер е съответно с 30,8% и 43% над отчетената по същото време на 2020 г. Засега прибраните количества дини, краставици, картофи и пъпеши, отглеждани на открито, изостават в границите от 12,5% до 30,9% на годишна база.

От началото на годината досега в оранжерии са произведени със 7,6% повече домати в сравнение с аналогичния период на миналата година и с 2,8% по-малко краставици.

Площи и производство от зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 18.08.2022 г.

	18.08.2022				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи	Реколтирани площи	Производство	Среден добив
картофи	9 082	2 798	48 511	1 734	-14,4%	-11,9%	-21,9%	-11,3%
зеле	1 500	330	7 003	2 122	24,7%	84,4%	71,4%	-7,1%
дини	3 297	2 790	55 494	1 989	-33,5%	-16,8%	-12,5%	5,1%
пъпеши	2 057	1 793	16 536	922	-26,0%	-18,6%	-30,9%	-15,1%
пипер на открито	2 296	1 432	11 741	820	-14,8%	16,1%	43,0%	23,1%
домати на открито	2 251	1 339	16 829	1 257	0,1%	0,9%	30,8%	29,6%
краставици на открито*	488	394	4 675	1 187	-3,7%	-11,5%	-19,9%	-9,5%

	18.08.2022				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи	Реколтирани площи	Производство	Среден добив
ягоди на открито	860	845	5 797	686	-	-	-	-
домати в оранжерии	475	422**	38 487	9 120	12,3%	1,2%	7,6%	6,3%
краставици в оранжерии	419	358**	37 836	10 569	37,8%	3,5%	-2,8%	-6,1%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

* вкл. корнишони

** данните са за разгънати реколтирани площи

1.4 Площи и производство от трайни насаждения

На този етап производството на круши, праскови и ябълки е с между 59,7% и 93,7% над миналогодишното. Това е свързано както с по-големия размер реколтирани площи до момента, така и с повишените средни добиви (с изключение при ябълките). Прибраните до момента количества сливи, кайсии и малини са от 5,7% до 22,8% по-малко на годишна база.

През последната седмица започна реколтирането на масиви с десертни лозя.

Площи и производство от трайни насаждения към 18.08.2022 г.

	18.08.2022				Изменение на годишна база, %		
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
ябълки	4 398	55	397	722	139,1%	93,7%	-19,0%
круши	624	68	353	519	30,8%	59,7%	22,1%
праскови	2 922	2 432	22 447	923	21,9%	74,6%	43,3%
сливи	9 392	2 253	10 886	483	31,6%	-5,7%	-28,3%
кайсии	2 984	2 954	21 428	725	0,6%	-6,5%	-7,2%
череша	10 491	10 491	51 034	486	-	-	-
вишни	1 252	1 252	4 514	361	-	-	-
малини	1 780	1 078	2 545	236	-15,9%	-22,8%	-8,2%
лозя десертни	2 709	177	717	405	105,8%	44,6%	-29,8%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

Забележка: Площите за реколтиране се изчисляват като от плододаващите площи се извадят площите, нереколтирани поради климатични и други причини.

1.5 Площи и производство от етерично-маслени култури

Към 18 август продукцията от лавандулови насаждения е със 17,4% под нивото отпреди една година, поради съчетание от намаление както на реколтираните площи, така и на средния добив от декар.

Площи и производство от етерично-маслени култури към 18.08.2022 г.

	18.08.2022				Изменение на годишна база, %		
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
лавандула	16 222	15 841	70 392	444	-12,4%	-17,4%	-5,7%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

2022/23 пазарна година

От началото на настоящата пазарна година до 21 август 2022 г. през „Пристанище Варна“ ЕАД¹ са изнесени общо 84,1 хил. тона пшеница (в т. ч. 36,9 хил. тона през последната седмица), което представлява спад от 82,1% на годишна база. Експортът на ечемик през порта също изостава значително спрямо миналогодишния – с 87,2%. През пристанището все още не са преминавали товари с рапица от нова реколта.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.07.2021 – 21.08.2021	04.07.2022 – 21.08.2022	Изменение на годишна база
пшеница	469 109	84 099	-82,1%
ечемик	52 572	6 706	-87,2%
рапица	0	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Засега не е осъществен износ на пшеница, ечемик и рапица от реколта `2022 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

¹ През последните няколко години „Пристанище Варна“ ЕАД формира около 30% от общия експорт на пшеница, царевича и ечемик и под 20% от този на слънчоглед и рапица.

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

2021/2022 пазарна година

При липса на регистрирано количество за последната седмица, увеличението на общия експорт на царевица през „Пристанище Варна“ ЕАД от началото на пазарната 2021/22 година до 21 август 2022 г. се запазва на ниво от 99,6% на годишна база. Общо изнесеното количество слънчоглед през порта от началото на сезона до момента е с 13,8% над нивото отпреди една година.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	30.08.2020 – 21.08.2021	30.08.2021 – 21.08.2022	Изменение на годишна база
царевица	362 428	723 563	99,6%
слънчоглед	16 865	19 196	13,8%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

На този етап не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2021 през „Пристанище Бургас“ ЕАД.

Внос

От началото на текущия пазарен сезон 2022/23 за есенниците (м. юли) през „Пристанище Варна“ ЕАД и „Пристанище Бургас“ ЕАД не е осъществен внос на пшеница, ечемик и рапица.

За периода от началото на м. септември 2021 г. досега през „Пристанище Варна“ ЕАД са внесени 3,9 хил. тона царевица и 4,1 хил. тона слънчоглед.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 33/2022, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за юни 2022 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 33/2022, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 17 август 2022 г. средните изкупни цени на хлебна пшеница, рапица и ечемик за страната се понижават в рамките на 0,5% - 2% на седмична база, докато тези на фуражна пшеница и царевица нарастват, съответно с 0,3% и 2,9%.

**Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 17.08.2022 г.,
лв./тон без ДДС**

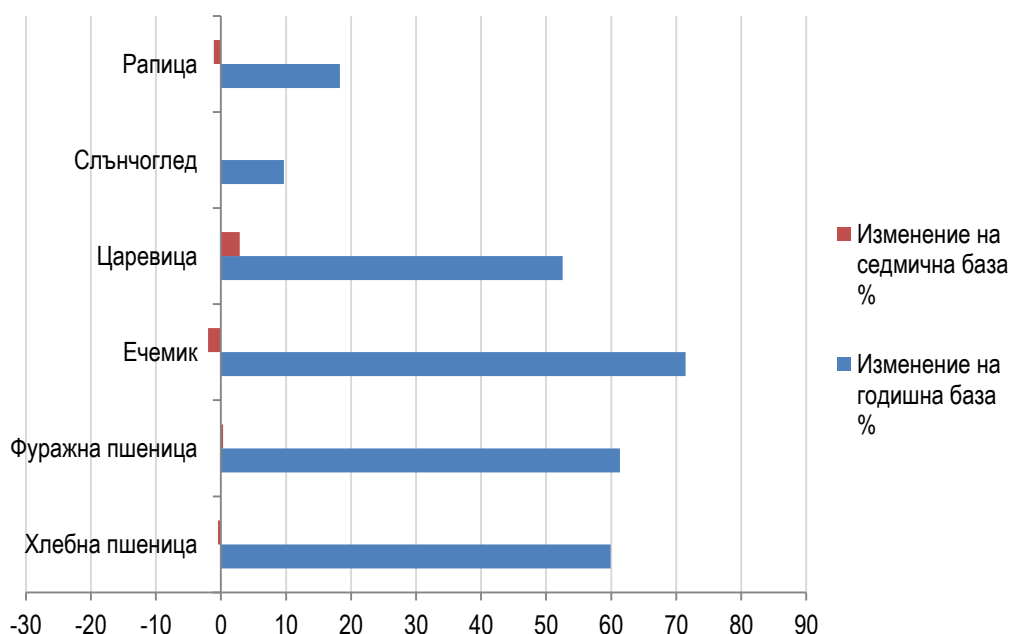
	18.08.2021	10.08.2022	17.08.2022	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	404	649	646	59,9	-0,5
Фуражна пшеница	396	637	639	61,4	0,3
Ечемик	343	600	588	71,4	-2,0
Царевица	396	587	604	52,5	2,9
Слънчоглед	1 026	*	1 125	9,6	-
Рапица	1 002	1 198	1 185	18,3	-1,1

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от Министерство на земеделието.

* Няма данни

Царевицата, пшеницата и ечемикът се търгуват с между 52,5% и 71,4% по-скъпо, отколкото по същото време на миналата година. По-умерено е годишното повишение на цените на маслодайните култури – с 9,6% за слънчогледа и с 18,3% за рапицата.

**Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към
17.08.2022 г.**

3.2 Плодове и зеленчуци

Като цяло, в рамките на последната седмица се отчита намаление на средните цени на едро на основните плодове и зеленчуци, предлагани на тържищата в страната – от 0,5% при прасковите до 12,7% при оранжерийните домати. Единствено зеленият пипер поскъпва – с 6,2%.

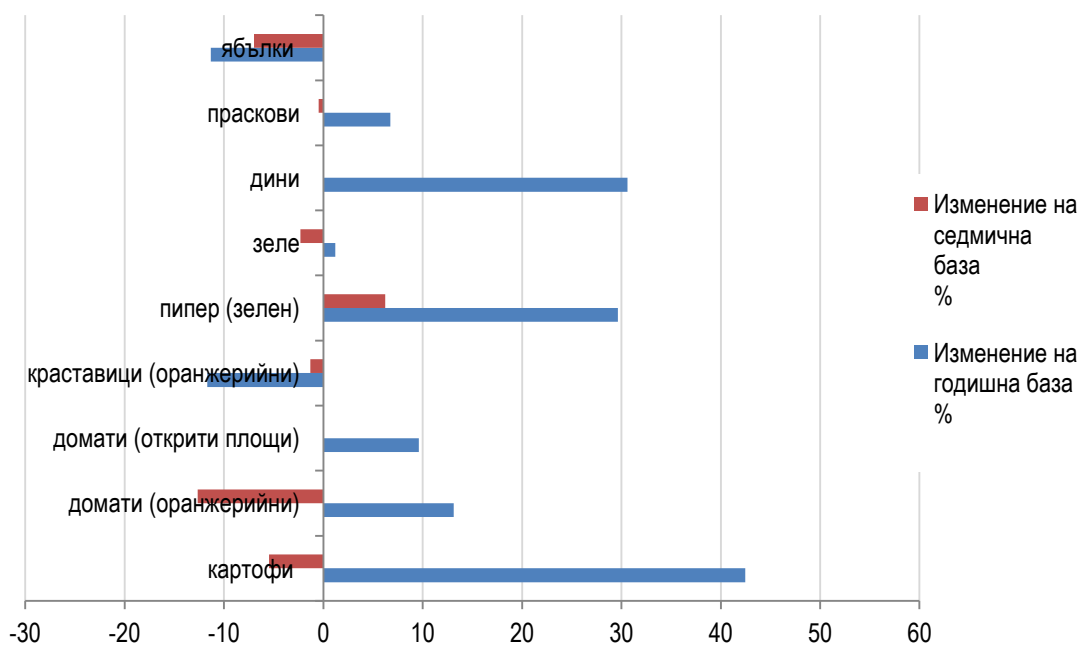
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 19.08.2022 г., лв./кг

	20.08.2021	12.08.2022	19.08.2022	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,73	1,10	1,04	42,5	-5,5
домати (оранжерийни)	1,83	2,37	2,07	13,1	-12,7
домати (открити площи)	1,56	*	1,71	9,6	-
домати (внос)	*	2,40	*	-	-
краставици (оранжерийни)	2,57	2,30	2,27	-11,7	-1,3
краставици (внос)	*	*	*	-	-
пипер (зелен)	1,45	1,77	1,88	29,7	6,2
пипер (червен)	*	*	*	-	-
зеле	0,84	0,87	0,85	1,2	-2,3
дини	0,49	*	0,64	30,6	-
пъпеши	0,98	*	*	-	-
праскови	1,93	2,07	2,06	6,7	-0,5
череша	*	*	*	-	-
ябълки	1,50	1,43	1,33	-11,3	-7,0
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от Министерство на земеделието.

* Няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 19.08.2022 г.

Средните цени на едро на повечето от наблюдаваните плодове и зеленчуци продължават да се движат над нивата отпреди една година. По-значително увеличение на цените на годишна база е налице при зеления пипер, дините и картофите - в границите от 29,7% до 42,5%, а по-слабо изразено - при зелето, прасковите и доматиите (полски и оранжерийни) – с между 1,2% и 13,1%. Само ябълките и оранжерийните краставици са поевтинели, респективно с 11,3% и 11,7%.